

Otuz il əvvəl erməni təcavüzkarları Azərbaycanın Xocalı şəhərində bəşəriyyət tarixində ən qanlı facielerle bir sırada duran soyqırımı töredildi. Bu soyqırımı erməni millətçilərinin və onların havadarlarının Azərbaycan xalqına qarşı uzun müddət davam edən etnik təmizləmə və soyqırımı siyasetinin daha bir dəhşəti nümunəsidir. Əlbəttə ki, erməni-rus hərbî birləşmələri tərəfindən Xocalıda terror planını əvvəldən hazırlanmışdı. Xocalı soyqırımı ilə ermənilər Xocalının 1992-ci il 26 fevralda yer üzündən silinmesini və mehv olmasını reallaşdırıldılar. Xocalı şəhəri bir gecenin içinde yer üzündən silindi. Bu kütlevi qırğıın nəticəsində 613 nəfər, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qoca amansızlıqla qətlə yetirildi, 487 nəfər şikət oldu, 1275 dinc sakin girov götürüldü, onlardan 150 nəfərin taleyi

Xocalı soyqırımının dəhşətlərinə dünya biganə qalmır

isə hələ də məlum deyil. Bu soyqırımı aktı nəticəsində 8 ailə tamamilə məhv edildi, 25 uşaq hər iki valideynini itirdi. Bu soyqırıma laqeydlik göstərmək mümkün deyildi. Xocalı faciəsi 200 ilə qədər bir müddətdə erməni millətçilərinin və onların havadarlarının Azərbaycan xalqına qarşı apardıqları etnik təmizləmə və soyqırımı siyasetinin davamıdır. Dünyanın müxtəlif qitələrində dərc olunan məqalələrdə, hazırlanmış verilişlərdə, çəkilən filmlərdə Xocalı soyqırımının dəhşətləri qeyri-millətlərə təqdim olunur, bəşəriyyətə və insanlığa qarşı töredilmiş soyqırımının səbəbkələri dünya ictimaiyyəti tərəfindən lənətlənir. Fransanın "France Soir" portalında hüquq elmləri doktoru, Strasburq vəkillər kollegiyasının üzvü Jan-Emmanuel Medinanın dərc olunan "Xocalı - 1992-ci il fevralın 26-da baş vermiş qırğından 30 il sonra: hansı xatire?" sərlövhəli məqalesi diqqəti cəlb edir. Bu, onu göstərir ki, dünya insanı bu təcavüzkar siyasetə biganə deyildi. Bəşəriyyətə qarşı olan bu vəhşiliyin dünyada analoqu yoxdur. Xocalı soyqırımı Xatın, Lidisa soyqırımı kimi insanlıq tarixinə düşmüş qanlı bir hadisədir. Azərbaycan xalqı 200 il ərzində, erməni millətçi-şovinistlərinin, davamlı olaraq, etnik təmizləmə, soyqırımı siyasetinə məruz qalıb. Azərbaycanlılar öz əzəli tarixi torpaqlarından qovulublar.

Məqalədə sovet imperiyasının son illərində Ermenistanın Azərbaycana qarşı əsassız iddiaları nəticəsində baş verən münaqişənin 1 milyondan çox azərbaycanlının doğma yurd-yuvasından didərgin düşməsi və qovulmasına səbəb olduğu bildirilib. 30 il əvvəl baş verən Xocalı qırğıına nəzər salan müəllif Xocalının strateji

mövqedə yerleşməsindən, Ermənistənən ərazi genişləndirmek siyasetinə mane olmasından söz açır. Qeyd olunur ki, Xankendi ilə Ağdam arasında Əsgəran üzərində keçən Şuşa yolunun şimal-cənub oxunda dağlar boyunca uzanan yolla kəsişən Xocalı demir yolu nəqliyyatında mühüm mərkəz idi və regionda yegane hava limanına malik idi. Məqalədə hūcumun gedisi nəzər salan müəllif həmin zamanı oxucusuna ətraflı şəkildə təqdim edir. "Həmin qanlı fevral gecəsində erməni silahlı qüvvələri tərəfindən mühəsirəyə alılmış Xocalı şəhid şəhər oldu" - yazan müəllif hūcum nəticəsində xüsusi amansızlıqla qətlə yetirilən insanlardan yazar. Girov götürülən 1275 nefərdən 197-nin taleyinin indiyədək məlum olmadığı diqqətə çəkilir. Mülki insanlar di-

ri-diri yandırılıb, başlarının derisi soyulub, başları kəsilib, gözləri çıxarılaraq öldürülüb.

Fransalı vəkil onu da qeyd edib ki, ölkəsinin bəzi rəsmiləri ermənipərəst mövqə tutular da, rəsmi Paris BMT Tehlükəsizlik Şurasının münaqişə ilə bağlı dörd qətnaməsini qeyd-şərtsiz imzalayıb. Fransa Ermənistən-Azərbaycan münaqişəsində həmişə beynəlxalq hüququn yanında olub və Azərbaycan dövlətinin suverenliyini təmin olunmasının vacibliyini ifadə edib.

"Böyük Ermənistən" xülyası ilə yaşayış ermənilər öz məqsədlərinə çatmaq üçün xarici himayədarların köməyi ilə müxtəlif vaxtlarda azərbaycanlılara qarşı terror və soyqırımı həyatə keçirməklə etnik təmizləmə siyaseti aparıblar. Təkcə XX əsrde azərbaycanlılar dörd dəfə - 1905-1906-ci, 1918-1920-ci, 1948-1953-cü və 1988-1993-cü illərde soyqırımı və etnik təmizləmələrə məruz qalıblar.

Bu təcavüz zamanı mülki azərbaycanlı əhaliyə qarşı çoxsaylı müharibə, insanlıq eleyhinə cinayətlər, o cümlədən soyqırımı aktarı töredildi. Bu cinayətlərə görə məsuliyyəti məhz təcavüzkar tərəf olan Ermənistən Respublikası daşıyır.

Bu gün dünya ictimaiyyətinə Azərbaycan həqiqətləri geniş şəkildə çatdırılır. Dünya insanı Xocalıda baş verən olayları layiqli və düzgün qiymətləndirir. Xocalı soyqırımı tanınması Azərbaycanın xarici siyasetinin əsas istiqamətlərindən biri kimi müyyənələşdirilib. Xocalı həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, beynəlxalq aləmdə yayılması, eləcə də, bu soyqırımına obyektiv qiymət verilməsi istiqamətində, davamlı olaraq, addımlar atılır. Aparılan bu uğurlu siyasetin nəticəsidir ki, dünya ölkələrinin bir qismi tərəfindən Xocalı soyqırımının rəsmən tanınması barədə qərar qəbul edilib.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZİ